

Vergaderjaar 2024–2025

34 773

Gevolgen van de orkaan Irma

Nr. 32

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 augustus 2025

Conform de toezegging uw Kamer periodiek te informeren bied ik u hierbij het jaarverslag 2024 van het *Sint Maarten Reconstruction and Resilience Trust Fund* (hierna: trustfonds) aan. Dit is tevens een aanvulling op de halfjaarrapportage die mijn voorganger op 9 januari jl. met uw Kamer deelde.¹

Algemeen

De jaarrapportage beschrijft de prestaties, activiteiten en uitdagingen van het trustfonds gedurende de periode 1 januari tot 31 december 2024.

In totaal is € 445,115 mln. door Nederland overgemaakt aan het trustfonds (\$ 519,42 mln.) en sindsdien is er \$ 44,64 mln. aan rente-inkomsten ontvangen. Dit betreft rente over de middelen die nog in het trustfonds bij de Wereldbank staan. Hierdoor bedragen de totale fondsmiddelen per 31 december 2024 \$ 564,06 mln. In 2024 werden er tien projecten uitgevoerd ter waarde van \$ 452,7 mln. Tot en met 2024 zijn er drie projecten afgerond (het *Red Cross Roof Repair Project*, het *Emergency Income Support and Training Project* en het *Child Resilience and Protection Project*). In 2024 is ook het *Sint Maarten Waste Water Management Project* ter waarde van in totaal \$ 25 mln. (waarvan \$ 10 mln. van het trustfonds) goedgekeurd. Als laatste is er nog één project ter waarde van \$ 25 mln. in voorbereiding wat zich richt op capaciteitsopbouw bij de overheid van Sint Maarten voor de verdere uitvoering van het trustfonds. Er is \$ 41,4 mln. besteed aan *Bank-executed activities*, zoals advies & analyses, voorbereidingen, implementatie en ondersteuning van projecten. Het resterende bedrag wordt aangehouden als buffer. Van het gecontracteerde bedrag is in totaal 67,8% (\$ 350,1 mln.) daadwerkelijk uitbetaald vanuit het trustfonds, waarvan \$ 47,4 mln. in 2024.

¹ Kamerstuk 34 773, nr. 31

In 2024 is wederom flink voortgang gerealiseerd in de trustfondsprojecten van de wederopbouw en in de eerste helft van 2025 wordt verwacht dat er nog twee projecten afgerond kunnen worden. De meeste projecten van het trustfonds zijn op koers, maar bij een drietal projecten, het *Emergency Management Debris Project* (EDMP), *Digital Government Transformation Project* (DGTP) en *Fostering Resilience Learning Project* (FLRP), zijn aanzienlijke uitdagingen. Ik kom hier later in mijn brief op terug.

Voortgang wederopbouw projecten in 2024

In het zevende jaar van het bestaan van het trustfonds zijn veel zichtbare resultaten gerealiseerd:

- **Afvalwaterzuiveringsproject goedgekeurd:** Het project om het afvalwaterbeheer op Sint Maarten te verbeteren is in augustus 2024 goedgekeurd. Dit is het laatste van de prioritaire wederopbouw projecten voor Nederland. Alhoewel het project voortvarend van start is gegaan, zijn er weinig mogelijkheden om eventuele vertragingen op te vangen. Het project loopt namelijk tot de uiterste datum van het trustfonds, december 2028.
- **Advies voor de oprichting van een rampenfonds afgerond:** Het advies voor het oprichten van een *Disaster Reserve Fund* (DRF) door de Wereldbank is afgerond. Dit fonds helpt de regering van Sint Maarten bij het plannen en financieren van maatregelen tegen de gevolgen van natuurrampen.
- **De luchthaven van Sint Maarten Koninklijk geopend:** In november 2024 werd het herbouwde Princess Juliana International Airport officieel geopend. Dit markeerde een belangrijke stap voor de verdere economische ontwikkeling en het toerisme op het eiland. Volgens het IMF is het vliegveld een van de drie belangrijkste economische pijlers van Sint Maarten.
- **Ondersteuning voor kleine bedrijven is zeer succesvol:** Het Enterprise Support Project (ESP) werkte samen met het nieuwe *Sint Maarten Entrepreneurship Center* om trainingen te bieden aan kleine bedrijven, vooral degenen die praktische ondersteuning nodig hebben na de uitbetaling van de leningen. In totaal is sinds de start van het project \$ 19 mln. via 289 leningen verstrekt aan het lokale MKB. In 2025 wordt de laatste tranche leningen uitgekeerd.
- **Hulp aan maatschappelijke organisaties zeer succesvol:** Het *Civil Society Partnership Facility for Resilience Project* (R4CR) ondersteunde lokale maatschappelijke organisaties met trainingen en hulp bij het beheer van subsidies. In totaal zijn 20.365 Sint Maartenaren ondersteund via 58 lokale NGOs met 92 projecten. Het project is in de eerste helft van 2025 afgerond.
- **Voortgang ziekenhuisproject zet door:** Het *Hospital Resiliency and Preparedness Project* maakte zichtbare vorderingen met de bouw van het nieuwe ziekenhuis, inclusief de kelder, begane grond en technische gebouwen. Ook is de afvalwaterzuiveringsinstallatie in gebruik genomen.

Maar er zijn ook uitdagingen in 2024 geweest:

- **Wederom grote uitdagingen bij het afvalmanagementproject:** Het *Emergency Debris Management Project* (EDMP), dat gericht is op het verbeteren van het afvalbeheer en -verwerking op Sint Maarten en verantwoorde afdekking en sluiting van de stortplaats in Philipsburg, liep wederom vertraging op. Dit was het gevolg van problemen met contractonderhandelingen, vertragingen in de voorbereiding van aanbesteding, onvoldoende focus en daadkracht inclusief tweemaal verkiezingen in korte tijd, en beperkte capaciteit bij de Sint Maartense overheid. Dit geldt ook voor de bijbehorende institutionele hervormingen. Mede als gevolg hiervan kan de huidige einddatum van het

project (november 2026) nog niet verlengd worden, terwijl dit wel nodig is om de gewenste resultaten te boeken.

- **De digitale overheid- en onderwijsprojecten ondervinden uitdagingen:** De projecten voor de digitale overheid (*Digital Government and Transformation Project*, DTGP) en het onderwijs project (*Fostering Resilient Learning Project*, FRLP) ondervonden vertraging door aanbestedingsprocedures, problemen bij het verkrijgen van werkvergunningen, het in gebreke blijven van een aannemer en veranderingen binnen de overheid. Het is de verwachting dat de oplossing voor DTGP in de loop van 2025 zichtbaar worden. Voor FRLP wordt nog naar een oplossing gezocht.

Doorkijk naar 2025 en verder

De wederopbouw van Sint Maarten, na de verwoestende impact van orkaan Irma, is een aanpak van de lange adem. Toch komt het einde van het trustfonds eind 2028 langzaam in zicht en is specifiek het realiseren van het afvalproject EDMP voor Sint Maarten een groot aandachtspunt.

Een van de grootste uitdagingen binnen EDMP blijft het ontbreken van capaciteit bij de lokale overheid voor de benodigde institutionele hervormingen. Deze hervormingen zijn nodig om de investeringen in het verbeteren van het duurzaam afvalbeheer en -verwerking op Sint Maarten te realiseren, de veiligheidsrisico's op en rondom de stortplaats te minimaliseren en zo snel als mogelijk over te gaan tot een verantwoorde afdekking en sluiting van de stortplaats. Nederland stelt vanwege de capaciteitstekorten extra financiële ondersteuning beschikbaar aan het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Infrastructuur (VROMI). Hiervoor is vorig jaar € 1,4 mln. voor vrijgemaakt. Ook helpt Nederland bij het vinden van de benodigde capaciteit en kennis.

De tijd dringt en Sint Maarten staat hierbij aan het stuur. Het is daarom belangrijk prioriteiten te blijven stellen en keuzes te maken. De Nederlandse inzet in de stuurgroep zal zich hierop blijven richten, specifiek op de voor Nederland prioritaire projecten rondom afvalmanagement en afvalwater. Het is aan Sint Maarten om succesvol gebruik te maken van de eenmalige mogelijkheid om via het door Nederland gefinancierde trustfonds een belangrijke bijdrage te leveren om het eiland weerbaarder te maken, de leefbaarheid te verbeteren en het milieu te beschermen.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
E. van Marum